

Komplementární a Alternativní medicína (KAM) – Průzkum mínění o zdraví

Vážený studente, Vážená studentko,

Část A dotazníku (tj. pouze první stránka), prosím, vyplňte formou rozhovoru s lékárníkem či farmaceutickým laborantem (dotazování není logicky nutné v případě otázek – určení pohlaví a typu lékárny). Dále poproste lékárníka/farmaceutického laboranta, aby část dotazníku B, C a D vyplnil sám a vyčkejte, až Vám vyplněný dotazník vrátí. Z důvodu zamezení duplicity dotazníkového šetření, poproste lékárníka, aby na poslední stránce opatřil dotazník razítkem lékárny.

Jméno studenta/ky:.....Skupina:.....

A. Základní informace (*prosím, zatrhněte vše, co platí*)

1. Pohlaví: a) Žena b) Muž 2. Věk: _____let
3. Dosažené vzdělání: a) farmaceutický/á laborant/ka b) magistr/a farmacie c) doktor/ka farmacie (PharmDr)
d) doktor/ka farmacie (PhD)
4. Kolik let pracujete v lékárně? _____let
5. Jaké je Vaše pracovní zařazení v lékárně? _____
6. Kolik obyvatel má město, kde sídlí Vaše lékárna?
a) do 5 tisíc b) 5 - 15 tisíc c) 15 – 25 tisíc d) 25 – 70 tisíc e) 70 – 150 tisíc f) větší než 150 tisíc
7. Typ lékárny: a) nemocniční b) základní typ c) základní typ (řetězec)
8. Kolik zaměstnanců pracuje v této lékárně? _____
9. Poskytuje Vaše lékárna služby jako je měření a) krevního tlaku b) glykémie c) plicních funkcí d) kostní denzity
e) speciální preventivní program f) poradenství (nad rámec běžné dispenzační činnosti)
10. Nabízí Vaše lékárna: a) potravní doplňky b) vitamíny a minerály c) tuzemské bylinné čaje
d) himalájské/tibetské bylinné čaje e) čínské bylinné čaje f) ajurvédské bylinné čaje g) esenciální oleje
(aromaterapie) h) masážní přípravky i) homeopatika j) Bachovy esence k) energo-informační preparáty
l) gemmoterapeutika m) pomůcky KAM (př: masážní ježek)
11. Jaká je spokojenost Vašich pacientů s účinkem potravních doplňků?
a) silně nespokojeni b) nespokojeni c) mírně nespokojeni d) spokojeni e) velmi spokojeni
12. Věříte, že prodej produktů na volném prodeji přispívá ke a) zlepšení reputace Vaší lékárny b) zvýšenému počtu
pacientů v lékárně c) zvýšenému ročnímu obrátu?
13. Absolvovali jste nějaké kurzy v oblasti KAM? a) ano b) ne
Pokud ano, prosím, uveďte název i stupeň dosaženého vzdělání (př: homeopatie - certifikát)

14. Kde získáváte informace o KAM, na základě kterých pacientům doporučujete a radíte? *Uveďte, prosím, u
jednotlivých možností také konkrétní názvy (př: knihy – Materia medica homeopatika)*
a) knihy b) odborné časopisy c) internet d) televize e) radio f) letáky g) dealeři h) lékař i) kolega lékárník
j) odborné semináře k) rodina a přátelé l) Pubmed m) Aislp n) Sukl databáze s) jiné (prosím, uveďte) _____

Milá/milý respondente,

Tento dotazníkový průzkum se zaměřuje na Vaše názory, informovanost a zkušenosti s užíváním komplementární a alternativní medicíny (KAM). Vyplněním tohoto dotazníku nám poskytnete podklady, které budou využity pro sestavení vzdělávacích programů v oblasti alternativní a komplementární medicíny pro zdravotníky. Vaše odpovědi budou anonymní a důvěrné. Budou uveřejněna pouze souhrnná data.

Prosíme, abyste odpovídali na jednotlivé otázky tak, jak je v současné době vnímáte, jelikož na žádnou z těchto otázek neexistuje správná či špatná odpověď. Účast v této studii je dobrovolná. Pokud se rozhodnete, že vyplňování tohoto dotazníku nedokončíte, nebudete žádným způsobem penalizováni.

Děkujeme Vám velice za Váš čas.

Vyplnění tohoto dotazníku znamená, že souhlasíte s účastí.

V případě, že chcete být informováni o nabídce seminářů, pak prosím uveďte emailovou adresu, na které Vás můžeme kontaktovat:

B. Používání nekonvenčních přístupů. Pokud je Vaše odpověď ANO, pak prosím zaškrtněte dané políčko.

Políčko, které je neoznačené, znamená odpověď NE.

Příklad: ANO

a) ✓

NE

a) ▪

Metoda	Dokázal(a) byste pacientovi danou metodu a její použití objasnit?	Považujete metodu za účinnou?	Považujete metodu za bezpečnou?	Už jste tuto metodu někdy užívali či ji v současnosti užíváte?	Už jste tuto modalitu někdy doporučili pacientovi?
1. Biofeedback	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
2. Hypnóza	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
3. Meditace	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
4. Jóga	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
5. Relaxace	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
6. Pozitivní vizualizace	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
7. Reflexní terapie	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
8. T'ai Chi/Qi Gong	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
9. Akupunktura	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
10. Akupresura	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
11. Iris diagnostika	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
12. Ajurvéda	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
13. Léčitelství	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
14. Chiropraxe	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
15. Masáže	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
16. Osteopatie	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
17. Terapeutický Dotek/Reiki	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
18. Duchovno/Modlitba	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
19. Potravní doplňky	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
20. Bylinné čaje	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
21. Vitamíny a minerály	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
22. Aromaterapie	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
23. Gemmoterapeutika	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
24. Energo-informační preparáty	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
25. Bachovy esence	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
26. Homeopatie	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪
27. Etikoterapie	a) ▪	b) ▪	c) ▪	d) ▪	e) ▪

Prosím, zatrhněte, co platí.

28. Považujete své znalosti v oblasti KAM za:

1=výborné 2=chvalitebné 3=dobré 4=dostatečné 5=nedostatečné

29. Považujete své znalosti v oblasti potravních doplňků za:

1=výborné 2=chvalitebné 3=dobré 4=dostatečné 5=nedostatečné

30. Měl by mít lékárník znalosti o jednotlivých KAM metodách a jejich použití?

a) rozhodně ne b) spíše ne c) spíše ano d) rozhodně ano

31. Zařazení KAM do kontinuálního vzdělávání považujete za:

a) zbytečné b) přínosné c) důležité

32. V jakých oblastech byste si rádi doplnili vzdělání Vy?

- a) KAM v léčbě gastrointestinálních potíží b) KAM v léčbě kardiovaskulárních potíží c) KAM v léčbě respiračních potíží d) KAM v léčbě urogenitálních potíží e) KAM v léčbě hormonálních potíží
f) KAM v léčbě nachlazení g) KAM v léčbě stresu h) jiné - KAM v léčbě _____
i) potravní doplňky a terapeutické použití j) potravní doplňky a nežádoucí účinky
k) potravní doplňky a interakce l) potravní doplňky a dávkování m) potravní doplňky a poradenství

C. PORADENSTVÍ (Prosím, zatrhněte, co platí.)

1. Co považujete za překážky v poskytování poradenství

- a) nedostatek času
b) nedostatek finančního ohodnocení za poradenskou službu
c) nedostatek soukromí pro poradenství
d) nezájem pacientů
e) nezájem ze strany lékárníků
f) pacientova neinformovanost o možnostech poskytnutí poradenských služeb lékárníkem
g) nedostatečné vzdělání lékárníků
h) Která z těchto překážek je pro Vás nejdůležitější? (př: a) _____

2. Do jaké míry si myslíte, že byste mohli tyto překážky v poskytování poradenství překonat?

a) více personálu	1= vůbec ne	2= trochu	3= značně	4= zcela
b) finanční ohodnocení	1= vůbec ne	2= trochu	3= značně	4= zcela
c) více znalostí lékárníka	1= vůbec ne	2= trochu	3= značně	4= zcela
d) lepší komunikační dovednosti	1= vůbec ne	2= trochu	3= značně	4= zcela
e) zřízení privátních zón, případně poradenské místnosti	1= vůbec ne	2= trochu	3= značně	4= zcela
f) větší podpora ze strany vedení lékárny	1= vůbec ne	2= trochu	3= značně	4= zcela
g) větší povědomost veřejnosti o schopnosti lékárníka radit	1= vůbec ne	2= trochu	3= značně	4= zcela
h) aktivnější přístup k pacientům ze strany lékárníka	1= vůbec ne	2= trochu	3= značně	4= zcela

Jak často doporučujete k samoléčení pacientovi:

Prosím, zatrhněte, co platí (př: 1=nikdy 2=skoro nikdy 3=někdy.....)

3. Pouze chemická léčiva	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
4. Pouze potravní doplňky	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
5. Současně kombinaci chemických léčiv a potravních doplňků	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
6. Nejdříve potravní doplňky a posléze chemická léčiva	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
7. Nejdříve chemická léčiva a posléze potravní doplňky	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
8. KAM metody	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
9. Úpravu životního stylu	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
a) Úpravu jídelníčku	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
b) Fyzickou aktivitu	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
c) Omezení kouření	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
d) Omezení alkoholu	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
e) Metody ke snížení stresu př: joga, relaxace	Prosím, vyjmenujte které: _____ ☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
10. Mohli byste vyjmenovat zdravotní problémy, u kterých nejčastěji doporučujete změnu životního stylu? a) obezita b) kardiovaskulární nemoci c) cukrovka d) žaludeční vředy e) chronická bolest f) poruchy spánku g) návykové látky (alkohol, kouření) h) zvládání nemoci (př.: rakovina) i) astma j) stres k) syndrom podrážděných střev l) panické poruchy m) jiné (prosím, uveďte).....	

Pokud je pacient léčen klasicky tj. pacient obdrží lék na recept, doporučujete mu obvykle navíc:

11. Další chemická léčiva	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
12. Potravní doplňky	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
13. KAM metody	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
14. Úpravu životního stylu	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
a) Úpravu jídelníčku	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
b) Fyzickou aktivitu	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
c) Omezení kouření	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
d) Omezení alkoholu	☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
e) Metody ke snížení stresu př: joga, relaxace	Prosím, vyjmenujte které: _____ ☐ 1=nikdy ☐ 2=skoro nikdy ☐ 3=někdy ☐ 4=celkem často ☐ 5=velmi často
15. Mohli byste vyjmenovat zdravotní problémy, u kterých nejčastěji doporučujete změnu životního stylu? a) obezita b) kardiovaskulární nemoci c) cukrovka d) žaludeční vředy e) chronická bolest f) poruchy spánku g) návykové látky (alkohol, kouření) h) zvládání nemoci (př.: rakovina) i) astma j) stres k) syndrom podrážděných střev l) panické poruchy m) jiné (prosím, uveďte).....	

D. Postoje a názory na KAM: Prosíme, abyste si přečetli následující sdělení a odpověděli na ně na základě Vašeho přesvědčení čísly 1-7, kde **1 znamená rozhodně nesouhlasím a 7 rozhodně souhlasím.**

1. Fyzické a duševní zdraví je založeno na energii nebo životní síle, která ho udržuje.
Rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 6 7 *Rozhodně souhlasím*

 2. Zdraví a nemoc jsou odrazem rovnováhy pozitivní životadárné energie a negativní destruktivní energie.
Rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 6 7 *Rozhodně souhlasím*

 3. Tělo se ve své podstatě může léčit samo a úkol poskytovatele zdravotní péče je napomáhat tomuto ozdravnému procesu.
Rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 6 7 *Rozhodně souhlasím*

 4. Na pacientovy symptomy by se mělo nahlížet jako na projev dysfunkce celého těla.
Rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 6 7 *Rozhodně souhlasím*

 5. Pacientova očekávání, náhled na zdraví a jeho hodnoty by měly být zakomponovány do jeho zdravotní péče.
Rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 6 7 *Rozhodně souhlasím*

 6. Alternativní terapie jsou hrozbou veřejného zdravotnictví.
Rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 6 7 *Rozhodně souhlasím*

 7. Léčba, která není testována vědecky uznávaným způsobem by neměla být podporována.
Rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 6 7 *Rozhodně souhlasím*

 8. Účinky alternativních terapií jsou většinou výsledkem placebo efektu.
Rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 6 7 *Rozhodně souhlasím*

 9. Alternativní terapie obsahuje myšlenky a metody, které by mohly obohatit klasickou medicínu.
Rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 6 7 *Rozhodně souhlasím*

 10. Většina alternativních terapií stimulují přirozenou léčebnou schopnost našeho těla.
Rozhodně nesouhlasím 1 2 3 4 5 6 7 *Rozhodně souhlasím*
-

Zde na konci stránky, prosíme o razítko lékárny pro zamezení duplicity při tomto anonymním dotazníkovém šetření.